

Тазкия дарслари (148-дарс). Мусулмонни сўкиш фосиқликдир

17:00 / 07.08.2021 3067

Ҳар бир мўмин-мусулмон banda эҳтиёт бўлиши лозим бўлган қалб хасталикларидан бири фосиқликдир.

«Фисқ» сўзи луғатда қобиқни тешиб чиқиш маъносини англатади.

Шаръий истилоҳда эса Аллоҳ таолонинг тоатидан чиқиб, маъсиятларни яширмай, уялмасдан, очиқ-ойдин қиласидиган одамга «фосиқ» дейилади.

Одатда «фосиқ» деб гуноҳ ишларни қиласидиган мусулмонларга айтилади. «Фисқ» сўзи уламолар истилоҳида гуноҳи кабира қилиб ёки кичик гуноҳларда бардавом бўлиб, Аллоҳнинг наҳии қиласидиган нарсаларидан чиқишни англатади.

Қуръони Каримда эса мавзуга қараб, кофир ва мунофиқлар ҳам баъзан «фосиқ» дейилади.

Аллоҳ таоло Сажда сурасида марҳамат қиласиди:

????????? ?????? ?????????? ?????? ?????? ?????????? ?????? ??????????????
?????? ?????????? ??????? ?????????? ?????????????? ?????????? ??????????
?????????? ??????? ?????? ?????? ?????????? ??????????

????????? ???????? ?????????????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ???
????????? ???????? ?????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????
?????? ?????? ??? ??????????????

«Ахир, мүмин бўлган одам фосиқ бўлган одам каби бўлурми?! Тенг бўлмаслар. Аммо иймон келтириб, солиҳ амалларни қилганларга, албатта, уларга қилиб ўтган амаллари учун зиёфат ўлароқ, жаннатул маъво бор. Аммо фосиқлик қилганлар эса, бас, уларнинг жойлари оловдир. Ҳар сафар ундан чиқмоқни ирода қилсалар, унга қайтариулурлар ва уларга: «Ўзингиз ёлғонга чиқарган оловнинг азобини тотинг», дейилур» (18-20-оятлар).

Ушбу ояти карималарда фосиқлик мўминликка муқобил равишида зикр қилинмоқда. Демак, бу ўринда у кофирикни англатади.

Мунофиқнинг ҳам фосиқ дейилишига қуйидаги оят далилдир:

نْ وَهْنَيَ وَرَكْنُمْلَابَ نَوْرُمْأَيِ صْنَعَبُ تَأْقَفَأَنْمُلَاوَنَوْقَفَأَنْمُلَا
نَيِقَفَأَنْمُلَا نَإِمُهَيِسَنَفَهَّلَابَأُسَنْمُهَيِذَيَأَنَوْصَبَقَيَ وَفُرْعَمْلَابَنَعَ
نَوْقَسَافَلَابَمُهَ

«Албатта, мунофиқлар - улар фосиқлардир» (Тавба сураси, 67-оят).

Кофирикка етиб бормайдиган, гуноҳ маъносидаги фосиқликка Бақара сурасидаги қуйидаги оят далил бўлади:

هُوْبُتْكَافِ يَّمَسْمِ لَحَأِ نَيِدَبِ مُتَنَيِّدَاتِ إِذَاً أُونَمَآَنِيَّدَلَا آهِيَّاً يِيَ
هَمَّلَعَ امَكَ بُتْكَيِّ نَأَبِتَاكَ بِأَيِّ الَّوْلَدَعَلَابَ بِتَاكَ مُكَنْيِّبَ بُتْكَيْلَوَ
سَحْبَيِّ الَّوْهَبَرَهَّلَابَقَّتَيْلَوَ قَحْلَابَ يَّدَلَابَ لَلْمُيْلَوَ بُتْكَيْلَفَهَّلَابَ
الَّوَأَفَيِعَصَ وَأَاهِيَفَسَ قَحْلَابَ يَّدَلَابَ نَأَكَ نَإِفَ آهِيَشَ هَنَمَ
نَمَنَيِّدَهَشَ أُودَهَشَتَسَأَوَلَدَعَلَابَهَّيَلَوَلَلْمُيْلَفَهَّلَمَيِّ نَأَعَيِطَتَسَيِّ
ءَادَهَشَلَابَنَمَنَوَضَرَتَنَمَمَنَاتَأَرَمَأَوَلَجَرَفَنَيِّلَجَرَانَوُكَيِّمَلَنَإِفَمُكَلَاجَرَ
الَّوَأُوغَدَامَ إِذَاً ءَادَهَشَلَابَبِأَيِّ الَّوَيَّنَخَأَلَا آمُهَادَحَإِرَكَذَتَفَ آمُهَادَحَإِلَصَنَتَنَأَ
هَّلَلَابَدَنَعَطَسْقَأَمُكَلَذَهَلَجَأِلَابَأَرِيَبَكَ وَأَرِيَعَصَهُوْبُتْكَتَنَأَمَأُومَاسَتَ
آهَنَوُرِيَذَتَهَرَصَاحَهَرَاجَتَنَوُكَتَنَأَالَّاًأَوُبَأَتَرَتَهَالَّا يَّدَأَوَهَدَأَهَشَلَلُمَوْقَأَوَ
الَّوَمُتْعَيِّابَتَ إِذَاًمُودَهَشَأَوَهُوْبُتْكَتَهَالَّا حَانُجَمُكَيَّلَعَسَيِّلَفَمُكَنْيِّبَ
هَّلَلَابَأُوقَّتَأَوَمُكَبَ قَوْسُفَهَّنَإِفَأُولَعَفَتَنَإِوَهَيَّشَالَّوَبِتَاكَرَآصُيِّ
مَيِّلَعَءَيِّشَلُكَبُهَّلَلَابَأُهَلَلَابَمُكَمَلَعَيِّوَ

«Олди-сотди қилганингизда гувоҳ келтиринг ва ёзувчи ҳам, гувоҳ ҳам зарар тортмасин. Агар (аксини) қилсангиз, албатта, бу фосиқлигингиздир. Аллоҳга тақво қилинг. Ва Аллоҳ сизга илм берадир. Аллоҳ ҳар бир нарсани ўта билувчидир» (282-оят).

ىلصـهـلـلـاـلـوـسـرـلـاـقـ :ـلـاـقـ ُـنـعـ ُـلـلـاـ يـصـرـدـوـعـسـمـنـبـهـلـلـاـ دـبـعـ ْـنـعـ َـأـورـ .ـرـفـكـ ُـلـاـتـقـ وـ ُـقـوـسـفـ ـمـلـسـمـلـاـ بـآـبـسـ «ـمـلـسـوـهـلـلـاـ ـلـاـحـيـشـلـاـ

Абдуллоҳ ибн Масъуд розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Мусулмонни сўкиш фосиқлик ва у билан уруш қилиш кофириликдир», дедилар».

Икки шайх ривоят қилишган.

Ўтган уламолардан Зажжож раҳматуллоҳи алайҳи: «Бадгумонлик яхши кишилар ҳақида ёмон гумон қилишдир. Аммо фисқ аҳли бўлса, ундан нима фосиқлик зоҳир бўлган бўлса, шуни гумон қилишга ҳаққимиз бор», деган.

Маълумки, фосиқлик катта гуноҳ ҳисобланади. Шариат кўрсатган чегарадан чиқиб, гуноҳ ишларни қилувчилар фосиқ ҳисобланади. Фисқ диндан чиқишнинг бошланиши бўлиб, тавба қилмасдан, ўша гуноҳни давом эттирганлар диндан чиқади.

Шунинг учун ҳам ҳадиси шарифда: «**Мусулмонни сўкиш фосиқлик ва у билан уруш қилиш кофириликдир**», дейилмоқда. Чунки фисқ куфрга олиб борганидек, сўкиш ҳам урушга олиб боради.

«Рұхий тарбия» китоби асосида тайёрланды